

It is appropriate to mention here - and this is the most appropriate place [in this text] to mention the following points - the essential [beliefs] of our sacred Torah and its fundamental principles of faith. There are thirteen fundamental principles:

The first fundamental principle⁶⁸ is the existence of the Creator - i.e., the existence of a Being who is perfect in all manners of perfection. He is the cause of the existence of all other beings, and from Him they derive their continued existence. If one imagined that His existence would cease, all other existence would be nullified and would no longer continue to be. Conversely, however, if all other existence ceased, He would continue to exist and would not be lacking, for He is not dependent on any being other than Himself. Everything in existence other than Him, [even] the entities whose existence is on the plane of intellect - e.g., the angels and the forms of the orbits - and surely, the lower [forms of existence] depend on Him for their being. This is the first fundamental principle, and it is alluded to in the commandment,⁶⁹ "I am God, your Lord."

The second fundamental principle is His oneness,⁷⁰ that this Cause of all being is one. [This oneness] cannot be compared to the oneness of a species or of a general category [that includes many different entities], nor is it a oneness that is a composite that can be divided into different elements. Neither is it a oneness of a single entity that is one in number, but can be divided and segmented *ad infinitum*. Instead, it is a [simple] oneness, to which there is no comparison whatsoever. This second fundamental principle is alluded to in the verse:⁷¹ "Hear Israel, God is our Lord; God is one."

ה) וממה שצריך שנזכר בקאן - והוא הראוי מכל-המקומות - שצקרי דתנו ויסודותיה שלשה עשר יסודות:

היסוד הראשון

האמין' מציאות הבורא יתברך - והוא: שיש-שם "נמצא" שלם בכל-דרכי המציאות. הוא עלת" מציאות הנמצאים בלם; בו קיום מציאותם וממנו קיומם". ואל יעלה על-הלב העדר מציאותו, כי בהעדר מציאותו - נתבטלה מציאות כל- הנמצאים ולא נשאר "נמצא" שתתקים מציאותו". ואם נעלה על לבנו העדר הנמצאים בלם וזלתו - לא תתבטל מציאות השם יתברך ולא תגרע". (ואין האחדות והאדנות אלא לו לבדו, יתברך שמוי) כי הוא מקטפק במציאותו ודי לו בעצמו, ואין צריך במציאותו לזולתו". וכל-מה שזולתו: מן-השקלים, רצוני לומר: המלאכים, וגופי הגלגלים ומה-שיש בתוכם, ומה-שלמטה מהם - הכל צריכים במציאותם אליו. וזה היסוד הראשון מורה עליו דבור: "אנכי יי אל ה'".

והיסוד השני

יחודו השם-יתברך, כלומר: שנאמין, שזה שהוא סבת הכל - אחד. ואינו כאחד היוג', ולא כאחד המין", ולא כאיש האחד המרכב שהוא נחלק לאחדים" רבים, ולא אחד כמו הגוף הפשוט האחד במגן, שמקבל החלוק והפרידה לאין סוף'. אבל הוא יתעלה - אחד באחדות, שאין קמותה אחדות בשום פנים. וזה היסוד השני מורה עליו מה-שנאמר: - "שמע ישראל" יי אל ה' יי אחד".

The third fundamental principle⁷² is the negation of all material properties from His Being; i.e., that this oneness is not a body, nor physical power. Nor may any of the functions of the body, e.g., movement or rest, be ascribed to Him, neither innately nor circumstantially. Therefore, our Sages negated the possibility of joining [anything to] Him or separating anything [from Him]. They said:⁷³ "[To Him cannot be ascribed] either sitting or standing, either separation or combination." The word עיפוי, which they used, means "combination," as reflected in the verse,⁷⁴ ועפוי בכתף פלשתים, which means that they will all join shoulders together to displace the Philistines.

[In reflection of God's uniqueness,] the prophet says:⁷⁵ "To whom will you liken God," and "To whom will you compare Me, that I should be his equal," says the Holy One."⁷⁶ If He had a body, He could be compared to other bodies.

All the descriptions of Him in physical terms - e.g., walking, standing, sitting, speaking and the like - found in Scripture are all borrowed terms and analogies. As our Sages said:⁷⁷ "The Torah spoke in the language of men." This concept has been spoken about at length. This is the third fundamental principle that is reflected in the verse:⁷⁸ "You did not see any form" - i.e., you did not see Him as having a form, because - as mentioned above - He possesses neither a body nor physical power.

The fourth fundamental principle is [His] primeval existence - i.e., that this unified Being exists above all concepts of time. All other existence, by contrast, cannot be considered to be independent of time. There are many texts that bring proofs to this concept. This fourth principle is indicated by the verse:⁷⁹ "The abode of the eternal God."

[Know that one of the great fundamentals of the Torah of Moses is that our world is a new entity, created and formed by God out of absolute nothingness. One of the reasons I put so much emphasis on (the negation of the concept of) the world existing before time, as (some of) the philosophers maintain is because (the creation of the world from nothingness) proves God's existence absolutely, as I explained in the Guide for the Perplexed].⁸⁰

וְהִיסוּד הַשְּׁלִישִׁי

שְׁלִישִׁתָּהּ הַגְּשָׁמוֹת מִבְּנוֹ, וְזֶה: שֶׁנֶּאֱמַר כִּי הָאֶחָד הַזֶּה שֶׁזְּכָרְנוּ אֵינוֹ גּוֹף וְלֹא לֶחַם בְּגוֹף" וְלֹא יִשְׁיַגּוּהוּ מֵאַרְעוֹת" הַגּוֹפִים, כְּמוֹ: הַתְּנוּעָה וְהַמְנוּחָה וְהַמְשָׁכָן, לֹא מֵצַד עֲצָמוֹתַי וְלֹא בְּמִקְרָהּ. וְלָכֵן שָׁלְלוּ מִבְּנוֹ הַחֲכָמִים, זְכוּרֹנָם לְבָרְכָהּ, הַחֲבוּר וְהַפְּרוּד וְאָמְרוּ: "אֵין לְמַעֲלָה לֹא וְשִׁבְיָה וְלֹא עֲמִידָה, וְלֹא עֲרָף וְלֹא עָפוּי". כְּלוֹמֵר: לֹא פְּרוּד - וְהוּא: "עֲרָף" - וְלֹא חֲבוּר - וְהוּא: "עָפוּי", מְלִשׁוֹן: וְעָפוּ בְּכַתֵּף פְּלִשְׁתִּים (יִשְׁעִיהָ יָא, יד), כְּלוֹמֵר: יִדְחֲפוּ אוֹתָם בְּכַתֵּף, לְהַחֲבִירָם בָּהֶם. וְאָמַר הַנְּבִיא: וְאֶל-מִי תִדְמִיּוּן אֵל... וְאֶל-מִי תִדְמִיּוּנִי וְאֶשְׁוֶה יֹאמֵר קְדוֹשׁ (שָׁם מ, יח-כה). וְאֵלֹהֵי הָיָה גּוֹף - הָיָה דוֹמָה לְגוֹפִים. וְכִלְ-מֵה-שֶׁבָּא בְּכַתְּבֵי הַקְּדוֹשׁ שֶׁמִּתְאַרִים אוֹתוֹ בְּתַאֲרֵי הַגּוֹפּוֹת, כְּמוֹ: הַהֲלִיכָה, וְהַעֲמִידָה, וְהַיִּשְׁבָּה, וְהַדְּבוּר, וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה - הַלֵּל דֶּרֶךְ הַשְּׂאֵלָה! וְכֵן אָמְרוּ, זְכוּרֹנָם לְבָרְכָהּ: "דְּבָרָה חוֹרָה כְּלִשׁוֹן בְּנֵי אָדָם". וְכָכָר דְּבָרוֹ חֲכָמִים בְּנֵה הַעֲנִיָּן הַרְבֵּה". וְהִיסוּד הַשְּׁלִישִׁי הַזֶּה מוֹרָה עָלֵינוּ מֵהַשֶּׁנְאָמַר: כִּי לֹא רִאִיתֶם כָּל-תְּמוּנָה (דְּבָרִים ד, טו), כְּלוֹמֵר: לֹא הִשְׁגַּתֶם אוֹתוֹ, "בְּעַל-תְּמוּנָה", לְפִי שֶׁהוּא - כְּמוֹ שֶׁזְּכָרְנוּ - אֵינוֹ גּוֹף וְלֹא לֶחַם בְּגוֹף.

וְהִיסוּד הַרְבִּיעִי

הַקְּדָמוּת - וְהוּא: שֶׁנֶּאֱמַר, כִּי זֶה הָאֶחָד הָאֱמוּרָה, הוּא קְדָמוֹן בְּהַחֲלָטָה, וְכִלְ-נִמְצָא זוּלָתוֹ בְּלִמֵּי קְדָמוֹן בְּעָרְפוֹ אֵלֵינוּ. וְהַרְאִיּוֹת עַל-זֶה בְּכַתְּבֵי הַקְּדוֹשׁ רַבּוֹת. וְהִיסוּד הַרְבִּיעִי הַזֶּה - מוֹרָה עָלֵינוּ מֵהַשֶּׁנְאָמַר: מֵעַנָּה אֵלֵּי קָדָם (דְּבָרִים לג, כז).

The fifth fundamental principle is that it is fitting to serve and exalt God and publicize His greatness and the obligation to serve Him. This is not true of all the [spiritual] beings on a lower rung than He - the angels, the stars, the heavenly spheres, the elements - or any combination of them. For all of these entities have been given a specific nature according to which they conduct themselves. They have no authority, nor choice; these are the sole province of God, blessed be He.

Nor should these entities be considered as intermediaries through which one can reach God. Instead, we should direct our thoughts to Him alone, disregarding any other entity. This is the fifth fundamental principle, the warning against the worship of false divinities.⁸¹ Throughout the Torah, there are commands forbidding this.

The sixth fundamental principle is prophecy - i.e., to know that among mortals there will be individuals with heightened sensory potentials and highly developed characters. When they concentrate their minds, they are able to receive the pure form of intellect, and fuse mortal intellect with the active potential for intellect, from which they will derive sublime influence. These are the prophets, and these are their attributes.

The explanation of this principle in its entirety would require substantial elaboration [and that is not the purpose of this text]. Its goal is not to explain all the details of each fundamental principle, but rather to mention them in a general manner. [Many] verses in the Torah speak of prophecy.⁸²

The seventh fundamental principle is the supremacy of the prophecy of Moses our teacher.⁸³ This includes the belief that he is the master of all the prophets, those who preceded him and those who followed him; they are all beneath his level. He was the chosen of all mankind, who perceived more about God than any other person who has existed or who will exist. He attained the highest level of greatness above all humanity; he comprehended the level of the angels, and indeed, attained their level.

וְהִיטוֹד הַחֲמִישִׁי

שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ, הוּא הָרְאוּי לְעָבְדוֹ וּלְגַדְלוֹ, וְלְהוֹדִיעַ
גְּדֻלָּתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת מְצֻוֹתָיו, וְלֹא יַעֲשֶׂה כְּנֶה לְמִי שֶׁהוּא
תַּחְתּוֹ בְּמַצִּיאוֹת: מִן-הַמַּלְאָכִים, וְהַכּוֹכָבִים, וְהַצְּלֵגִים, וְהַיְסוּדוֹת י
וּמֵה-שֶׁהֲרַבּ מֵהֶם' -- לְפִי שִׁכְלָם מְטַבְּעִים עַל-פְּעֻלָּתָם: אִין מִשְׁפָּטִי
וְלֹא בְּחִירָה לָהֶם -- אֲלֵא לֹו לְבַדּוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ. וְכֵן אִין רְאוּי
לְעָבְדָם, כְּדִי לְהִיחֵם אֲמֻצָּעִים" לְקַרְבָּה אֲלָיו -- אֲלֵא אֲלָיו בְּלִבְד
יְכוֹנֵנו הַמַּחֲשָׁבוֹת וְיִנְיחוּ כָל-מֵה-שְׁוֹרָתוֹ. וְזֶה הִיטוֹד הַחֲמִישִׁי --
הוּא שֶׁהַזְהִיר עַל- עֲבוֹדַת אֱלֹהִים" וְרַב הַתּוֹרָה
מִזְהֵרַת עָלָיו.

וְהִיטוֹד הַשֵּׁשִׁי

הַנְּבוּאָה -- וְהוּא: שִׁידַע אָדָם, שֶׁזֶה מִין הָאָדָם" יִמְצֵא בָהֶם י
בְּצִלֵי טַבְּעִים" מִמְדוֹת מַעֲלֹוֹת וְזוֹכוֹת מְאֹד וְשִׁלְמוֹת גְּדוֹלָה י, וְ
וְנִפְשׁוֹתֵיהֶן נְכוֹנוֹת" עַד שֶׁהֵן מְקַבְּלוֹת צוֹרַת הַשִּׁכְל". אַחַר כֵּן
יְדַבֵּק אוֹתוֹ הַשִּׁכְל הָאֲנוּשִׁי, בְּשִׁכְל הַפּוֹעֵל" וְנִאֲצֵל מִמֶּנּוּ עָלָיו
אֲצִילוֹת י נִכְבְּדָה -- וְאֵלֶּה הֵם הַנְּבִיאִים, וְזוֹ הִיא הַנְּבוּאָה, וְזֶהוּ
עֲנִינָהּ. וּבְאוֹר יְסוֹד זֶה י עַל-בְּרִיו יֵאָרֵךְ מְאֹד, וְאִין בְּנִיחָנוּ לְהִבִּיא
מוֹפֵת י עַל-כָּל-יְסוֹד מֵהֶם" וּבְאוֹר מַצִּיאוֹת הַשְּׁגָתָה י -- לְפִי שֶׁזֶה
הוּא כָּלֵל הַתְּקֻמוֹת בְּלִי" אֲבָל אֲזַכְּרֶם דְּרַךְ סְפוּר" בְּלִבְד. וּמִקְרָאֵי
הַתּוֹרָה מְצִידִים עַל-נְבוּאָת נְבִיאִים הַרְבֵּה י.

וְהִיטוֹד הַשְּׁבִיעִי

נְבוּאָת מֹשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, -- וְהוּא: שִׁנְאָמִין, כִּי
הוּא אֲבִיָּהֶם שֶׁל כָּל-הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ מִלְּפָנָיו וְאֲשֶׁר קָמוּ
מֵאַחֲרָיו; כִּלָּם הֵם תַּחְתּוֹ בְּמַעֲלָה. וְהוּא הָיָה הַנְּבִיחָר מִכָּל-מִין
הָאָדָם אֲשֶׁר הִשִּׁיג מִיְדֵיעָתוֹ יִתְבָּרַךְ" יוֹתֵר מִכָּל-מֵה-שֶׁהִשִּׁיג, אוֹ
יְשִׁיג שׁוֹם אָדָם שִׁנְמֻצָא, אוֹ שִׁימְצָא; וְכִי הוּא, עָלָיו הַשְּׁלוֹם,
הַגִּיעָה הַתְּעֻרוֹתוֹ" מִן-הָאֲנוּשׁוֹת עַד שֶׁהִשִּׁיג הַמַּעֲלָה הַמְּלֻאָכוּתִית
וְנִכְלָל בְּמַעֲלַת הַמַּלְאָכִים. לֹא נִשְׁאָר מִסְּךָ י שְׂלֵא קָרְעוּ וְנִכְנַס

There remains no veil that he did not rend. Nothing hindered him, no physical impediment, nor did any of the spiritual shortcomings, neither to a small or to a great degree. His powers of imagination and all the aspects of his powers of sensation were negated entirely. The element that governs stimulation⁸⁴ was overwhelmed; all that remained was the power of intellect. Concerning this, it is written that he spoke to God without the intercession of the angels.

At this point, I would have liked to elaborate upon a marvelous concept, which explains the inner meaning of the Torah's verses, interpreting the phrase:⁸⁵ "Mouth to mouth I speak to him," and the other concepts contained in that verse. Nevertheless, I saw that these concepts were very abstract, and they need lengthy explanation and many prefaces and analogies. First, it is necessary to explain the nature of the existence of the angels and their different levels before God. And it is necessary to explain the nature of the soul and its powers. The scope of the discussion would then expand to touch on the forms the prophets have ascribed to the angels and to the Creator, entering the concepts of *Shi'ur Komah*.⁸⁶ Even one hundred pages would not suffice to explain the concept, even when writing in a most concise form. Therefore, I will leave it for [a more appropriate] place: the book explaining the Sages' homilies that I intend to write [mentioned previously], or the the Book of Prophecy that I have begun writing,⁸⁷ or another text that I will write to explain these fundamental principles.

To return to this seventh fundamental principle: There are four differences between the prophecy of Moses and that of the other prophets:

a) God would speak to all the other prophets by means of an intermediary, but He would speak to Moses without an intermediary, as alluded to in the phrase: "Mouth to mouth I speak to him."

b) All the other prophets would receive visions only when asleep, as reflected in several verses [that mention visions coming]: "in a dream at night,"⁸⁸ "[when] he dreamed,"⁸⁹ "in a dream, in a vision at night."⁹⁰ And there are many similar references.

Alternatively, they would receive their visions by day after the prophet fell into a trance. In this state, his senses ceased to function, and his thought became empty, as during sleep. This state is called vision or revelation, as reflected in the verse⁹¹, which describes "the revelations of God."

To Moses, by contrast, prophecy would come during the day, while he was standing between the two *cherubs*, as God promised him:⁹²

ממנו. ולא מנעו מונע גופני, ולא נתערב לו שום חסרון בין רב למעט. ונתבטלו ממנו הכחות הדמיוניים והחושניים בהשגותיו, ונבהל פחו המתעורר והמשתוקק ונשאר שכל בלבד" – ועל-הענין הזה נאמר עליו: שהוא מדבר עם השם-יתברך בלא אמצעיות מן-המלאכים.

רצוני היה לבאר כאן זה הענין הנפלא ולפתח הנעול במקראות התורה ולפרש טעם פה אל פה וכל-הפסוק וזאתו מענינו – לראי שראיתי שאלה הענינים דקים מאד ויצטרכו לראיות רבות מאד; והינינו צריכין להצעות רבות והקדמות ומשלים; ושנבאר בתחלה מציאות המלאכים ושנוי מעלותיהם מן-הבורא יתעלה; ושנבאר הנפש וכל-כחותיה. ויתרחב העגול עד שנדבר בצורות שזכרו הנביאים שראוי לבורא ולמלאכים, ויבגס בזה שער קומה וענינו, ולא יספיק בענין זה לבדו. ונאפלו יהיה מקצר בתכלית הקצור – מאה דפים. ולפיכך אניח אותו למקומו: אם בספר פרוש הדרשות שיעדתי לחברו, או בספר הנבואה שאני מתעסק בו, או בספר שאחבר אותו בפרוש אלו היסודות.

ואחור לכונת זה היסוד השביעי ואמר: שנבואת משה רבנו, עליו השלום, נבדלה מנבואת כל-הנביאים בארבעה דברים: הראשון – כי איזה נביא שהיה לא דבר-בו השם יתברך אלא על-ידי אמצעי; ומשה – בלא אמצעי, כמו שנאמר: פה אלה-פה אדבר-בו (במדבר יב, ח).

והענין השני – כי כל-נביא לא תבא לו הנבואה אלא כשהוא ישן, כמו שאמר במקומות: "בחלום הלילה", "בחלום חזיון לילה" ורבים מענין זה. או ביום, אחר שתפל תרדמה על-האדם בענין שיתבטלו ממנו כל-הרגשותיו, ותשאר מחשבתו פנויה – כענין חלום; וענין זה נקרא: "מחנה" ו"מראה", ועליו נאמר: "במראות אלהימ". ומשה – יבא אליו הדבור ביום, והוא עומד בין שני הכרובים, כמו שיעדו השם-יתברך: ונודעתי

“And I will commune with you there and speak to you.” And God said [to Miriam and Aaron, comparing their prophecy with that of Moses]:⁹³ “If one receives prophecy from God, it is in a vision that I make Myself known to him; I speak to him in a dream. This is not true about Moses.”

c) When another prophet will receive prophecy, despite the fact that it is through a vision and through the medium of an angel, his powers will become faint, he will collapse, and he will be overcome with great fear as if he were going to die. As Daniel stated when [the angel] Gabriel spoke to him in a vision:⁹⁴ “No strength remained within me; my appearance was ravaged. I could not retain any strength.... I was in a deep sleep, flat on my face, with my face to the ground.” And it says,⁹⁵ “Because of the vision, it is as if labor pains have come upon me.”

This is not true about Moses. God’s word would come to him, and he would not be daunted at all. This is alluded to in the verse,⁹⁶ “And God spoke to Moses face to face, as a person would speak to his friend” - i.e., just as a person does not feel trembling when speaking to a friend, so Moses was not at all in dread of the Divine word; it was communicated to him “face to face.” This is because of his powerful bond with the active intellect, as we explained.

d) None of the other prophets could receive a vision at will, but only when God desired. There were prophets who would remain several years without receiving a vision. And there are times when a prophet would seek a vision, but it would be days or months before it would come. And at times, it did not come at all.

Similarly, we see that the prophets would prepare themselves by making their hearts joyful and by refining their thoughts, as did Elisha, as it is written:⁹⁷ “And now, bring a minstrel for me.” Through this he received prophecy. And it is not necessarily true that whenever [a prophet] prepared himself he would receive prophecy.

Concerning Moses our teacher, by contrast, [he would prophesy] whenever he desired, as reflected by his statement:⁹⁸ “Stand and I will let you know what God commands you.” And on the verse,⁹⁹ “Tell Aaron your brother: ‘Do not enter the holy chamber at all times,’” our Sages commented: Aaron was enjoined not to enter at all times, but Moses was not so enjoined.

לָה שָׁם וְדַבַּרְתִּי אִתְּךָ מֵעַל הַכַּפֹּרֶת (שמות כה, כב). וְאָמַר, יִתְעַלֶּה: אִם-יְהִיָּה נְבִיאָכֶם ; בַּמְרָאָה אֲלֵיו אֲתוֹדַע בְּחִלּוֹם אֲדַבֵּר-בּוֹ... לֹא-כֵן עֲבָדֵי מֹשֶׁה... פֶּה אֶל-פֶּה אֲדַבֵּר-בּוֹ (כמדבר יב, ו-זח).

וְהַעֲנִין הַשְּׁלִישִׁי - כִּי הַנְּבִיא קִשְׁתָּבֵא אֲלֵיו הַנְּבוּאָה - וְאֶף-עַל-פִּי שֶׁהִיא גְּמֻרָה" וְעַל-יְדֵי מִלְּאָךְ - יִתְקַשּׁוּ כַחוֹתָיו וְיִתְקַלְקַל בְּנִגְנוֹ וְיִגְיעַ" לוֹ מוֹרָא גְּדוֹל מְאֹד, כַּמְעַט שֶׁתֵּצֵא רוּחוֹ מִמֶּנּוּ, כְּמוֹ שֶׁבָאָר בְּדִנְיָאֵל. כְּשֶׁדָּבַר גְּבִרְיָאֵל עִמּוֹ בַּמְרָאָה אָמַר: וְלֹא-נִשְׁאַר בִּי כֹחַ וְהוֹדִי גְּהַפֵּךְ עָלַי לְמִשְׁחִית וְלֹא עֲצַרְתִּי כַח" (דניאל י, ח-ט); וְאוֹמֵר: וְאֲנִי הָיִיתִי נֶרְדָּם עַל-פְּנֵי וּפְנֵי אֶרְצָה (שם, ט); וְאוֹמֵר: בַּמְרָאָה נִהְפְּכוּ צִירֵי עָלַי (שם, טז) - וּמֹשֶׁה, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, לֹא הָיָה כֵן. אֲבָל יְבוֹא אֲלָיו הַדְּבֹר, וְלֹא יִשְׁיגְהוּ רַחֲמֵי וְרַעְדָה בְּשׁוֹם פְּנִים, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וְדָבַר יי אֶל-מֹשֶׁה פְּנֵים אֶל-פְּנִים כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל-רֵעֵהוּ (שמות לג, יא), כְּלוֹמֵר: כְּמוֹ שֶׁלֹּא יֵאָרַע לְאָדָם חֲרָדָה מִדְּבֹר חֲבֵרוֹ, כֵּן הָיָה הוּא מֹשֶׁה, עָלָיו הַשְּׁלוֹם: לֹא הָיָה חֲרָד מִן-הַדְּבֹר, וְאֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא הָיָה פְּנִים בְּפְנִים" - וְזֶה לְחֹזֶק דְּבִקּוּתוֹ בְּשֶׁכֶל, כְּמוֹ שֶׁזְּכָרְנוּ. וְהַעֲנִין הַרְבִּיעִי - כִּי כָל-הַנְּבִיאִים לֹא תָנוּחַ עֲלֵיהֶם רוּחַ הַנְּבוּאָה בְּרִצּוֹנָם, אֲלֵא בְּרִצּוֹן הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ; שֶׁהָרִי יַעֲמֵד" הַנְּבִיא יָמִים אִו שָׁנִים - וְלֹא תֵלֵא לוֹ הַנְּבוּאָה. וַיִּבְקַשׁ מִן-הַבּוֹרָא שְׂיֹדֵיעַ לוֹ דָּבָר בְּנְבוּאָה וַיַּעֲמֵד, עַד שֶׁיִּנְבְּאִי אוֹתוֹ אַחַר יָמִים, אִו אַחַר חֲדָשִׁים; אִו שֶׁלֹּא יוֹדִיעוּ בְּשׁוֹם פְּנִים'. וְכִבְרָ הָיוּ מֵהֶם כַּתּוֹת שֶׁהָיוּ מְכִינִין עֲצָמָם וּמְזַכְּכִים מַחְשְׁבוֹתָם, כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה אֱלִישָׁע, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: וַעֲתָה קַחוּ-לִי מִגִּזְיִ (מלכים ב ג, טו) וּבָאָה לוֹ הַנְּבוּאָה. וְאִינוּ מִן-הַהֶקְרָחִי שֶׁיִּנְבְּאִי בְּעֵת שֶׁיִּכְנֹן לָהּ". - וּמֹשֶׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, בְּכָל-עֵת שֶׁיִּרְצָה אוֹמֵר: עֲמַדוּ וְאַשְׁמְעָה מֵהַ-יְצוּהָ יי לָכֶם (במדבר ט, ח). וְנֶאֱמַר: דָּבַר אֶל-אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאֶל-יְבֵא בְּכָל-עֵת אֶל-הַקֹּדֶשׁ (ויקרא טו, ב). - אָמְרוּ" תְּכַמִּינוּ, וְקִרְוֵנָם לְבִרְכָה: «אַהֲרֹן בְּכָל יְבֵא», וְאִין מֹשֶׁה בְּכָל יְבֵא" ":

וְהִיטוֹד הַשְּׁמִינִי

הַיּוֹת הַתּוֹרָה מִן־הַשְּׁמַיִם, – וְהוּא: שְׁנֵאמִין, פִּי כָל־
הַתּוֹרָה הוּא הַמְצוּיָה בְּיַדְנוּ עֵתָה, הִיא הַנְּתוּנָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה
רַבְנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם – שֶׁהִיא כְּהֵא מִפִּי הַגְּבוּרָה, "כְּלוֹמֵר: שֶׁהִגִּיעָה
אֵלָיו כְּהֵא מֵאֵת ה' יִתְבָּרֵךְ, בְּעֵנֵן שֶׁנִּקְרָא עַל־דְּרָךְ הַשְּׁאֲלָה:"
"דְּבוּר". וְאִין יְדוּעַ הַיֵּאָךְ הִגִּיעָה – אֲלֵא הוּא מֹשֶׁה, עָלָיו הַשְּׁלוֹם,
שֶׁהִגִּיעַ לוֹ; וְכִי הוּא הָיָה כְּמוֹ סוֹפֵר שֶׁקוֹרְאִין לוֹ וְהוּא כּוֹתֵב
כָּל־מֵאוֹרְעוֹת הַיָּמִים, הַסְּפוּרִים וְהַמְצוּוֹת, וְלִפְיֵךְ נִקְרָא: "מְחוֹקֵק".
וְאִין הַפְּרָשׁ בֵּין, וּבְגִי חָם כּוֹשׁ וּמִצְרַיִם וּפּוֹט וּכְנָעַן" (כְּרֵאשִׁית
י, ו); "וְשֵׁם אֱשֵׁמוּ מִהֵיטְבָאֵל בַּת מְטָרֵד" (שֵׁם לו, ט); "וְתִמְנַע
הַיְתָה פִּילְגָשׁ" (שֵׁם, יב) וּבֵין, אֲנֹכִי יְיָ אֱלֹהֵיךָ" (דְּבוּרִים ה, ו),
וְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד" (שֵׁם ה, ד) – פִּי הַכֹּל מִפִּי
הַגְּבוּרָה, וְהַכֹּל – תּוֹרַת ה' תְּמִימָה, טְהוֹרָה וְקַדוּשָׁה,
אַמֵּת. וְזֶה שֶׁאֹמֵר: שֶׁכְּמוֹ אֵלֶּה הַפְּסוּקִים וְהַסְּפוּרִים מֹשֶׁה סִפְרָם
מִדַּעְתּוֹ – הִנֵּה הוּא אֲצֵל תְּכַמִּינוּ וּנְבִיאֵינוּ: כּוֹפֵר וּמְגַלֵּה פְּנִים
יּוֹתֵר מִכָּל־הַכּוֹפְרִים, לְפִי שֶׁחֲשַׁב שֶׁיֵּשׁ בַּתּוֹרָה לֵב וְקִלְפָה,
וְשֶׁאֵלֶּה דְּבָרֵי הַיָּמִים וְהַסְּפוּרִים אִין תּוֹעֵלֶת בָּהֶם, וְשֶׁהֵם מֵאֵת
מֹשֶׁה – וְזֶה עֵנֵן, "אִין תּוֹרָה מִן־הַשְּׁמַיִם". אֲמָרוּ תְּכַמִּינוּ, זְכָרוֹנָם
לְבָרְכָהּ: "הוּא הַמֵּאֲמִין שֶׁכָּל־הַתּוֹרָה מִפִּי הַגְּבוּרָה חוּץ מִפְּסוּק
זֶה שֶׁלֹּא אֲמָרוּ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲלֵא מֹשֶׁה מִפִּי עֲצָמוֹ – וְזֶה:
כִּי דָבָר יְיָ בָּזָה". הַשֵּׁם יִתְעַלֶּה וְיִתְבָּרֵךְ מִמֵּאֲמַר הַכּוֹפְרִים.
אֲלֵא כָּל־דְּבוּר וְדְבוּר מִן־הַתּוֹרָה יֵשׁ בָּהֶם חֲכָמוֹת
וּפְלָאִים לְמִי שֶׁמְבִין אוֹתָם, וְלֹא־תִשַׁג תְּכֵלִית חֲכָמָתָה.
אֲרַכָּה מֵאַרְצֵן מִדָּה וּרְחֹכָה מִנֵּי־יָם" וְאִין לְאִישׁ אֲלֵא
לְהֵלֵךְ בְּעַקְבוֹת דָּוִד מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יִצְחָק שֶׁהִתְפַּלֵּל:
גַּל־עֵינַי וְאֶבְיָטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ (תְּהִלִּים קִיט, יח).
וְכְמוֹ כֵּן פָּרוּשׁ הַתּוֹרָה הַמְּקַבְּלִים – גַּם־כֵּן מִפִּי הַגְּבוּרָה.
וְזֶה שֶׁאֲנוּ עוֹשִׂים הַיּוֹם: מִתְּכַנֵּית הַסְּפָה, וְלוֹקֵב, וְשׂוֹפֵר, וְצִיצִית,
וְתַפְלִין וְזוֹלָתָם – הוּא בְּעֲצָמוֹ הַתְּכַנֵּית אֲשֶׁר אָמַר הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ

The eighth fundamental principle is that the Torah is from heaven, that we should believe that the entire Torah that we possess today is the Torah that was given to Moses, and that it is of Godly origin in its entirety. [The Torah as a comprehensive whole] was granted [to Moses] by God. The manner in which it was granted to him we call - by analogy - speech.¹⁰⁰

The only one who knows the nature of this process of communication is Moses, the one to whom it was granted. Nevertheless, metaphorically he can be compared to a scribe taking dictation, writing down all the events that took place, the stories and the mitzvot. For this reason, he is referred to as¹⁰¹ "the scribe."

And thus, there is no difference between the verses: "And the sons of Cham were Kush, Mitzrayim, Put and Canaan,"¹⁰² "And his wife's name was Meheitav'el, the daughter of Matred,"¹⁰³ and "Timna was a concubine,"¹⁰⁴ and "I am God your Lord,"¹⁰⁵ and "Hear Israel, God is our Lord, God is one."¹⁰⁶ All is from the Almighty; all is His perfect Torah, pure, holy and true.

Menasheh was considered by our Sages as one who denied God, and a non-believer, worse than any others, only because he thought that the Torah possessed a husk and a core, and that the narratives and stories [it contains] are of no value, being Moses' own statements.¹⁰⁷ This is an example of one who says "the Torah is not from heaven."

Our Sages state:¹⁰⁸ "To anyone who says that the entire Torah originated from God, with the exception of a single verse that Moses himself wrote, is applied the verse,¹⁰⁹ 'He defamed the word of God.'" May God be blessed and uplifted above those who deny Him.

Instead, every letter in the Torah contains wondrous knowledge, as appreciated by one to whom God has granted understanding. The scope of its wisdom cannot be grasped. "Its measure extends beyond the earth and is wider than the seas."¹¹⁰ A person should pray [for such knowledge] as did David, the anointed of the God of Jacob, who pleaded:¹¹¹ "Open my eyes and let me behold the wonders of Your Torah."

Similarly, the interpretation of the Torah transmitted by tradition also stems from the Almighty. The manner in which we make a *sukkah*, *lulav*, *shofar*, *tzitzit*, *tefillin* and the like is exactly the same as God

told Moses, who communicated it to us. He was merely a messenger, carrying out a mission, which he performed faithfully. The verse that reflects this eighth principle is:¹¹² "With this, you shall see that God sent me; it is not of my own initiative."

The ninth principle is that the Torah of Moses will never be nullified. There will never come another Torah aside from this. There will be no additions to this, nor any deletions from it - neither in its text nor in its explanation.¹¹³ And thus, we are commanded,¹¹⁴ "Do not add to it or detract from it." We have already explained what is necessary regarding this fundamental principle in the introduction to this text.¹¹⁵

The tenth fundamental principle is that God knows the deeds of men and has not forsaken them.¹¹⁶ This runs contrary to those who say,¹¹⁷ "God has abandoned the earth." Instead, [the correct approach is reflected] in the verse:¹¹⁸ "Great in counsel, mighty in deed, whose eyes are open on the ways of men." And it is written,¹¹⁹ "And God saw that man had performed great evil in the world," and "the outcry of Sodom and Amarah is great."¹²⁰ These all reflect this tenth fundamental principle.

The eleventh fundamental principle is that God grants a generous reward to those who observe the mitzvot of the Torah, and punishes those who transgress its prohibitions. The ultimate reward is the World to Come, and the ultimate punishment is *karet*. We have explained this principle sufficiently [above].

This principle is reflected in [Moses' dialogue with God]:¹²¹ [Moses said:] "Will You bear with their sin? And if not, blot me out of Your book." God replied: "It is the one who sinned against Me [whom I will blot out]." This shows that He knows who serves Him and who sins, and He will grant a generous reward to the one, and punishment to the other.

לְמֹשֶׁה, וְהוּא אָמַר לָנוּ; וְהוּא הַמְגִיעַ שְׁלִיחוּתוֹ* – נֶאֱמַן בְּשְׁלִיחוּתוֹ.
וְהַמְאָמַר הַמּוֹרָה עַל-הַיְסוּד הַשָּׁמַיִי הַזֶּה, הוּא מֵה-שְׁנֵאמַר:
נִיאמַר מֹשֶׁה: בְּזֹאת תִּדְעוּן כִּי-יִי שְׁלַחְנִי לַעֲשׂוֹת אֶת
כָּל-הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה, כִּי-לֹא מִלְּבִי (בַּמְדַּבֵּר טו, כח).

וְהַיְסוּד הַתְּשִׁיעִי

הַהֲעֵתֵקִי – וְהוּא: כִּי תוֹרַת מֹשֶׁה זֹאת מִצְעָתְךָ מֵאֵת הַבּוֹרָא
יִתְבָּרֵךְ, לֹא מוֹזַלְתוּ. וְעַלֶּיךָ אֵין קְהוּסִיף וּמִמְנָה אֵין קְגֻרַע; לֹא
בַּתּוֹרָה שֶׁבְּכַתֵּב וְלֹא בַּתּוֹרָה שֶׁבְּעַל-פִּי, שְׁנֵאמַר: לֹא-תוֹסֵף
עָלָיו וְלֹא תִגְרַע מִמֶּנּוּ (דְּבָרִים יג, א). וּכְבָר בְּאָרְנוּ מֵה-שְׁצַרְיָךְ
כִּבְאֵר בַּיְסוּד זֶה בְּפִתְיֻחַת זֶה הַחֲבוּרִי.

וְהַיְסוּד הָעֲשִׂירִי

כִּי הוּא יִתְעַלֶּה יוֹדַע מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל בְּנֵי אָדָם וְאֵינוּ
מַעֲלִים עֵינוּ מֵהֶם. לֹא כוֹדַעַת מִי שְׁאָמַר: "עוֹב יִי אֶת-הָאָרֶץ" ה',
אָזֵא כְּמוֹ שְׁנֵאמַר: "גִּדְלֵ הַעֲצָה וְרַב הַעֲלִילָה, אֲשֶׁר-עֵינֶיךָ פְּקַחוּת
עַל-כָּל-דִּרְכֵי בְנֵי אָדָם; וְאָמַר: "וַיֵּרָא יִי כִי רַבָּה רָצַת הָאָדָם
בְּאָרֶץ"; וְנֵאמַר: "וַעֲקַת סֹדִם וַעֲמָרָה כִּי-רַבָּה" – זֶהוּ מוֹרָה
עַל הַיְסוּד הָעֲשִׂירִי הַזֶּה.

וְהַיְסוּד הָאֶחָד עָשָׂר

כִּי הוּא יִתְעַלֶּה נוֹתֵן שְׂכָר לְמִי שֶׁעוֹשֶׂה מִצְוֹת
הַתּוֹרָה, וַיַּעֲנִישׁ לְמִי שֶׁעוֹבֵר עַל-אֲזוּהָרוֹתֶיהָ; וְכִי הַשְּׂכָר
הַיּוֹתֵר גָּדוֹל – הָעוֹלָם-הַבָּא, וְהַעֲנֵשׁ הַיּוֹתֵר חָזָק – הַכְּפֹרֶת.
וּכְבָר אָמַרְנוּ בְּזֶה הַעֲנֵן מֵה-שִׁסְפִּיק*. וְהַמְקַרָא הַמּוֹרָה עַל-
הַיְסוּד הַזֶּה – מֵה-שְׁנֵאמַר: וַעֲמָה אִם-תִּשָּׂא חֲטָאתֶם; וְאִם-אֵין –
מִחֲנִי נָא מִסְפָּרָךְ (שְׁמוֹת לב, לב). וְהַשִּׁיב לּוֹ הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, מִי
אֲשֶׁר חָטָא-לִי אֶמְחַנּוּ מִסְפָּרֵי (שֵׁם) – רְאֵיהָ: שְׂיֹדַע הָעוֹבֵר וְהַחֲטָא,
לְחַת שְׂכָר – לְזֶה, וְעֲנֵשׁ – לְזֶה.

